

Jaarverslag 2014

Maart 2015

KOMPASSIE

Voorwoord

2014 was voor de bezoekers en medewerkers van Kompasie in verschillende opzichten een jaar met veel beweging. Met de drie decentralisaties in het vooruitzicht was de wereld van de GGz volop in beroering. Gemeenten, aanbieders en zorgverzekeraars sorteerden actief voor op de overdracht van AWBZ-middelen naar het gemeentelijke domein en op de komst van de Participatiewet. De drie decentralisaties hebben grote gevolgen voor kwetsbare mensen. Toch was gedurende 2014 nog lang onduidelijk hoe de beoogde veranderingen precies vorm zouden krijgen.

Kompasie heeft op verschillende manieren de effecten van de aankomende veranderingen ondervonden. In de eerste plaats door de toename van bezoekers in het steunpunt. Mede doordat behandelinstellingen keuzes moesten maken ten aanzien van intensiteit van behandeling en begeleiding, ontstond een grotere behoefte aan ondersteuning door Kompasie. Tegelijkertijd liep de beschikbaarheid van medewerkers op de inlooplocaties bij GGz-instellingen terug.

Daarnaast heeft Kompasie vanuit haar rol van belangenbehartiger een grote rol gespeeld bij het onder de aandacht brengen van de beperkingen én de mogelijkheden van de doelgroep GGz. Dit deed zij door deelname aan focusgroepen, door signaleringsgroepen en door in gesprek te gaan met politici en beleidsmakers in de gemeente Den Haag.

Ten slotte investeerde Kompasie in projecten die bijdragen aan een grotere participatie van mensen met een GGz-achtergrond. Mooie voorbeelden hiervan zijn vrijwilligerscoaching en het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten in het kader van Samen Sterk zonder Stigma. Maar ook door het aanbieden van de crisiskaart en ondersteuning bij het beheren van een PGB draagt Kompasie bij aan de zelfredzaamheid van mensen die door een psychische beperking kwetsbaar zijn.

Het bijzondere van Kompasie is dat al deze rollen worden ingevuld door vrijwilligers met een GGz-achtergrond. Een mooier bewijs van de mogelijkheden van deze groep burgers is bijna niet denkbaar.

Eind 2014 werd het voor Kompasie letterlijk een jaar van beweging: na al jaren te hebben gewerkt vanuit de te krappe locatie op de Regentesselaan, verhuisde Kompasie in december naar een ruimer en lichter pand aan Laan 20. Een plek die veel meer rust en ruimte biedt aan alle bezoekers die in 2015 behoefte hebben aan de dienstverlening van Kompasie. Want al is per 1 januari de transitie een feit, het echte werk om daadwerkelijk invulling te geven aan een stad waarin ook kwetsbare burgers een plaats hebben, begint nu pas.

Bestuur Kompasie

Inhoudsopgave

1. Stichting Kompasie	3
1.1. Missie en visie.....	3
1.2. Doelstelling.....	3
1.3. Bestuur	4
1.4. Medewerkers	4
1.5. Kwaliteitszorg	4
2. Terugblik 2014	5
2.1. Informatie- en Steunpunt.....	5
2.1.1. Algemeen.....	5
2.1.2. Spreekuren	5
2.1.3. Spreekuur persoonsgebonden budget.....	5
2.1.4. De Crisiskaart.....	6
2.1.5. Cliëntregistratie	7
2.2. Projecten	12
2.2.1. Voorlichting	12
2.2.2. Samen sterk zonder Stigma	13
2.2.3. Vrijwilligerscoaching.....	13
2.3. Collectieve belangenbehartiging.....	14
2.3.1. Signalering	14
2.3.2. Focusgroep	15
2.3.3. Bijeenkomsten.....	15
2.3.4. Overzicht.....	17
2.4. Organisatie	23
2.4.1. Deskundigheidsbevordering vrijwilligers	23
2.4.2. Deskundigheidsbevordering personeel.....	24
2.4.3. PR en communicatie.....	24
2.4.4. Huisvesting	24
2.5. Samenwerking	24
2.5.1. Lotgenotengroepen.....	24
2.5.2. Lokaal.....	24
2.5.3. Regionaal	25
2.5.4. Landelijk.....	25
2.6. Financieel resultaat	26
3. Beleidsvoornemen 2015	27

1. Stichting Kompassie

1.1. Missie en visie

Kompassie maakt deel uit van het ondersteuningsaanbod voor de GGz doelgroep in Den Haag. Zij komt op voor de belangen van cliënten met psychiatrische problematiek en direct betrokkenen, door de belangen van deze doelgroep te vertegenwoordigen en steun op maat te bieden in het informatie- en steunpunt in Den Haag.

Als onafhankelijke cliëntorganisatie van de Geestelijke Gezondheidszorg (GGz) is Kompassie een zinvolle aanvulling op de al bestaande instanties. Kompassie is een vrijwilligersorganisatie en wat haar onderscheidt van professionele zorgaanbieders is het werken vanuit cliëntperspectief. Kompassie werkt met vrijwilligers die zelf ervaring hebben als GGz-cliënt: de ervaringsdeskundigen.

Kompassie biedt laagdrempelige ondersteuning gericht op het bevorderen en het ondersteunen van herstelprocessen zodat cliënten de regie over hun eigen leven kunnen herwinnen. De medewerkers van Kompassie staan naast de cliënt, als een steuntje in de rug.

De signalen die voortkomen uit de ondersteuning en begeleiding van bezoekers in het informatie- en steunpunt worden door Kompassie onder de aandacht gebracht bij gemeente en zorgaanbieders. Door deze combinatie van individuele en collectieve belangenbehartiging houdt Kompassie goed zicht op de actuele ontwikkelingen binnen de GGz en de effecten hiervan op haar doelgroep.

1.2. Doelstelling

Steun op maat

De activiteiten van het informatie- en steunpunt zijn gericht op de individuele cliëntondersteuning op maat voor een ieder met een GGz-achtergrond in Den Haag. Kompassie biedt ondersteuning in de vorm van een luisterend oor, het uitwisselen van ervaringen, informatie over de sociale kaart, juiste doorverwijzing en bemiddeling naar de hulpverlening in Den Haag. De kern van de dienstverlening wordt geboden door vrijwilligers met eigen ervaringen binnen de GGz. De inzet van hun kwaliteit, kracht en ervaring, past binnen de visie van Kompassie.

Behartigen belangen GGz doelgroep Den Haag

Kompassie behartigt de belangen van cliënten met psychiatrische problematiek en wil de positie van de doelgroep versterken. Kompassie probeert invloed uit te oefenen door in gesprek te gaan met beleidsmakers van de overheid, zorgaanbieders en zorgverzekeraars en andere belangrijke samenwerkingspartners. Belangrijke thema's zijn maatschappelijke participatie, stigmatisering, bejegening en zelfredzaamheid. Ook op het gebied van belangenbehartiging leveren vrijwilligers met een GGz-achtergrond een grote bijdrage.

1.3. Bestuur

Mevr. P.M. Bouman-Alblas	voorzitter
dhr. H. Bosma	penningmeester
dhr. C.W. Slager	secretaris
mevr. N.C. Rambocus	bestuurslid
mevr. L. Djiauw	bestuurslid

Portefeuilleverdeling:

Mevr. P.M. Bouman-Alblas	personeelszaken
dhr. H. Bosma	financiën
dhr. C.W. Slager	cliëntregistratie

De vergaderfrequentie van het onbezoldigd bestuur is vastgesteld op 6 bijeenkomsten per jaar.

1.4. Medewerkers

De uitvoerende werkzaamheden van Kompasie worden verricht door (ervaringsdeskundige) vrijwilligers. Zij worden hierin ondersteund door drie werkbegeleiders (Informatie- en Steunpunt) en twee projectmedewerkers (projecten en belangenbehartiging).

De begeleiding en coördinatie door de beroepskrachten (totaal 4,5 FTE) is erop gericht de vrijwilligers in staat te stellen hun taken zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren.

De directeur is eindverantwoordelijk.

Gedurende 2014 waren er totaal 47 vrijwilligers (exclusief bestuur) verbonden aan Kompasie. Er kon een stageplek worden geboden aan 5 stagiaires, en vanaf het nieuwe schooljaar nogmaals aan 3 stagiaires. Zij studeerden aan de MBO Sociaal Juridische Dienstverlening (SJD) of de HBO Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD). Een studente van de HBO MWD aan de Haagse Hogeschool heeft als afstudeeropdracht bij Kompasie onderzoek verricht naar het probleem van terugval van GGz-ervaringsdeskundigen. Een student van de HBO Sociaal Juridische Dienstverlening aan de Hogeschool Inholland is in 2014 gestart met een onderzoek naar de gevolgen van de WMO 2015 voor GGz-ondersteuning door stichting Kompasie.

1.5. Kwaliteitszorg

Kompasie is in het bezit van de landelijke onderscheiding '*Vrijwillige Inzet: Goed Geregeld!*'. Deze onderscheiding wordt toegekend aan organisaties die met hun vrijwilligersbeleid voldoen aan de kwaliteitscriteria van de Nederlandse Organisatie voor Vrijwilligerswerk. De Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk wil vrijwilligersorganisaties stimuleren toe te werken naar een bepaald kwaliteitsniveau. Organisaties die de onderscheiding krijgen, kunnen op een objectieve manier laten zien dat zij het vrijwilligerswerk succesvol en aantrekkelijk hebben georganiseerd.

2. Terugblik 2014

2.1. Informatie- en Steunpunt

2.1.1. Algemeen

In het Informatie- en Steunpunt biedt Kompasie individuele ondersteuning op maat, aan mensen met psychische problemen en/of direct betrokkenen. Er is voor iedereen veel actuele informatie beschikbaar. Mensen uit de doelgroep kunnen terecht met allerlei vragen op het gebied van behandeling, de WMO, sociale contacten, wonen, leren, financiën, werken en nazorg. Ook kan men terecht voor emotionele ondersteuning. De dienstverlening is gratis. Men kan zonder afspraak binnenlopen en direct in gesprek komen met één van de vrijwilligers. Kenmerkend aan de ontvangst en de manier van werken van Kompasie is de gastvrijheid en toegankelijkheid.

In 2014 is de vraag naar deze individuele ondersteuning wederom toegenomen, zie de resultaten van de cliëntregistratie (2.1.5).

2.1.2. Spreekuren

Om de doelgroep optimaal te kunnen bereiken houdt Kompasie wekelijks spreekuren op diverse plekken in de stad. In 2014 was Kompasie te vinden op de volgende locaties:

- MPPG Het Sterhuis
- MPPG locatie Platinaweg
- Schroeder
- Het Kalhuis

Gebleken is dat de spreekuren bij GGz-zorgaanbieders beter worden bezocht dan spreekuren bij algemene voorzieningen. In 2015 zal opnieuw gekeken worden naar mogelijkheden om nog beter in contact te komen met de doelgroep.

2.1.3. Spreekuur persoonsgebonden budget

Sinds 1 januari 2012 helpt Kompasie bezoekers die gebruik maken of willen maken van een persoonsgebonden budget (PGB), maar niet weten hoe zij dit moeten aanpakken. Een Persoonsgebonden budget (PGB) is een bedrag waarmee de cliënt zorg of hulp kan inkopen. Als de cliënt in het dagelijkse leven beperkingen ondervindt op grond van ziekte, ouderdom of een handicap, heeft hij of zij volgens de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en volgens de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) recht op zorg. Deze zorg kan de cliënt in natura (ZIN) krijgen van een zorginstelling (bijvoorbeeld een thuiszorgorganisatie) of de cliënt kan de zorg zelf regelen en inkopen met een PGB.

Sommige mensen vinden het prettig zelf afspraken te maken met hulpverleners en dan is een PGB het meest passend. Daarnaast hebben cliënten vaak meer vertrouwen in mensen uit hun directe omgeving die hun de juiste zorg kunnen leveren. Ook de momenten van zorg en de flexibiliteit spelen daarbij een grote rol. Met een PGB moet men wel zelf personen werven, afspraken/contracten maken en de administratie bijhouden. Tot aan 1-1-2015 moest men ook zelf de hulpverleners uitbetalen en verantwoording afleggen over de uitgaven. Dit laatste bleek vaak moeilijk te zijn. Mensen zijn in het verleden door hulpverleners overgehaald tot een PGB, maar werden door onder andere het verbreken van die relatie soms onvoldoende begeleid bij het voeren

van de regie en verantwoording van hun budget. Dit leidde soms tot schrijnende situaties.

Vanaf 2015 zal het PGB op een aantal punten anders werken dan voorgaande jaren. Het zorgkantoor maakt voortaan het toegekende budget over naar de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De SVB beheert het budget en betaalt de zorgverleners uit op het moment dat de cliënt daar opdracht toe geeft (trekkingsrecht). Het zorgkantoor controleert vooraf of het PGB mag worden besteed aan de zorg die de cliënt in wil kopen.

In 2014 zijn 45 mensen geholpen met vragen rond het PGB. Dit is een stijging van 22% ten opzichte van 2013. De meeste ondersteuning is geboden bij het aanvragen van een indicatiestelling bij het CIZ. Op de tweede plaats stonden vragen over de verantwoordings- en administratieverplichtingen. Als derde vragen over intensieve controle aan huis. Daarnaast is geholpen bij vragen over de correspondentie vanuit het CIZ, het Zorgkantoor en de SVB. Tevens is ondersteuning geboden bij het vinden van een goede/passende begeleider. De meest intensieve begeleiding betrof mensen van wie de administratie niet op orde was. Het betrof in deze gevallen geen bewuste fraude maar onwetendheid en ondeskundigheid.

We zien dat het PGB (al dan niet gecombineerd met mantelzorg) een mogelijkheid is om goede en passende zorg te bieden; vaak meer dan de urennorm en op een op de persoon toegeschreven wijze. Maar de administratieve regels en het inzichtelijke beheer van de financiën vragen om meer kennis en aandacht. Het is dan ook van groot belang om zorg te dragen voor een goede begeleiding en ondersteuning van PGB-houders in de toekomst.

Kompassie is lid van Per Saldo, de belangenvereniging van PGB-houders en kan daar telefonische ondersteuning krijgen.

“Vanuit mijn eigen ervaring kan ik andere mensen met een psychische kwetsbaarheid hoop geven, er is altijd een oplossing. Ik probeer ze te motiveren, (weer) aan de gang te krijgen, vertrouwen te krijgen in henzelf en de wereld om hen heen. Ik bied hen praktische ondersteuning bij het ordenen van lastige zaken en het zoeken naar oplossingen. Het geeft me enorm veel kracht om hierin samen te werken met lotgenoten. Dat biedt veiligheid en herkenning, vanuit veiligheid is alles mogelijk.”

Vrijwilliger steunpunt

2.1.4. De Crisiskaart©

Voor het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer van mensen met een psychische achtergrond is de Crisiskaart© ontwikkeld. Veel mensen hebben de ervaring dat het tijdens een psychische crisis moeilijk is om snel adequate hulp te krijgen. De crisiskaart is bedoeld voor (ex-)cliënten uit de GGz, Maatschappelijke Opvang en Verslavingszorg.

De kern van de crisiskaart is dat de betrokkene een plan opstelt op een moment dat hem of haar helder voor ogen staat wat wel en niet wenselijk is in geval van crisis. Het is een document waarop de kaarthouder aangeeft wat in die situatie voor hem of haar belangrijk is. Zo kan deze invloed uitoefenen op wat er gebeurt tijdens een daadwerkelijke crisis; hij of zij houdt zelf de regie.

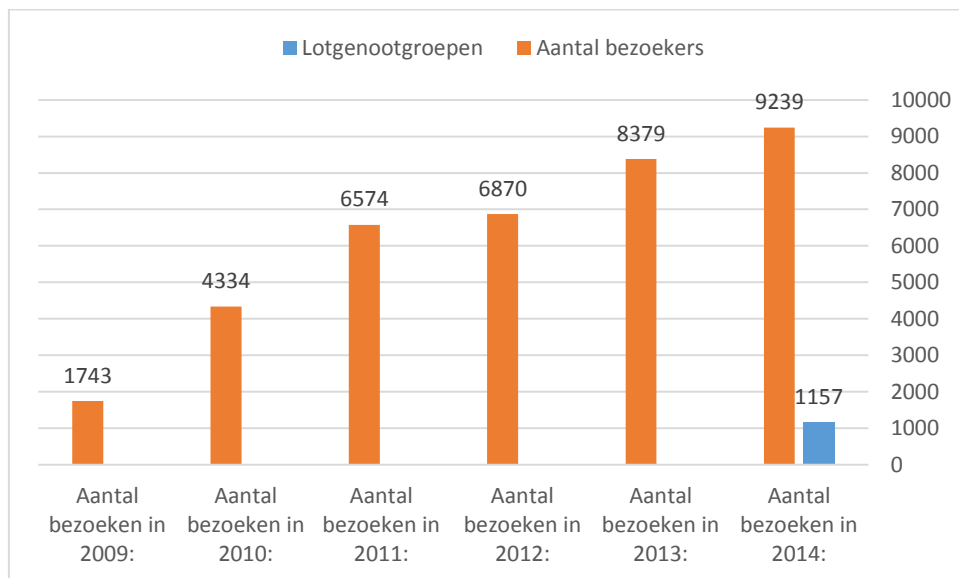
In 2012 hebben een ervaringsdeskundige en een werkbegeleider van Kompasie de landelijke training voor crisiskaartconsulent gevolgd. Sinds die tijd biedt Kompasie ondersteuning bij het maken en onderhouden van een crisiskaart.

Momenteel zijn er ongeveer 30 crisiskaarthouders in Den Haag. Zij kunnen zich tot de crisiskaartconsulenten wenden voor het wijzigen van gegevens. Meestal is dit wel één keer per jaar nodig.

Ook aanvragen voor een nieuwe crisiskaart kunnen worden ingediend. Voor dit laatste worden mensen niet actief benaderd. Het opstellen van een crisiskaart kost namelijk relatief veel tijd, waar vooralsnog geen extra budget voor beschikbaar is. Maar iedereen die zich op eigen initiatief bij Kompasie meldt voor een crisiskaart wordt geholpen.

In 2014 zijn er 5 crisiskaarten geactualiseerd en zijn er 4 nieuwe crisiskaarten opgesteld. Met twee mensen is een verkennend gesprek aangegaan, uiteindelijk bleek de crisiskaart voor hen niet het juiste instrument te zijn.

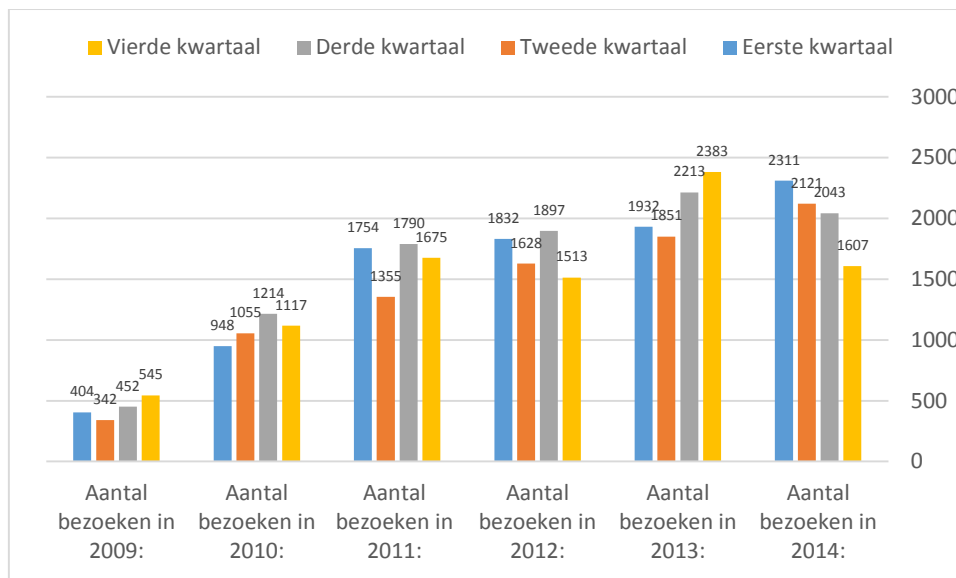
2.1.5. Cliëntregistratie

Bezoekersaantallen van 2009 t/m 2014

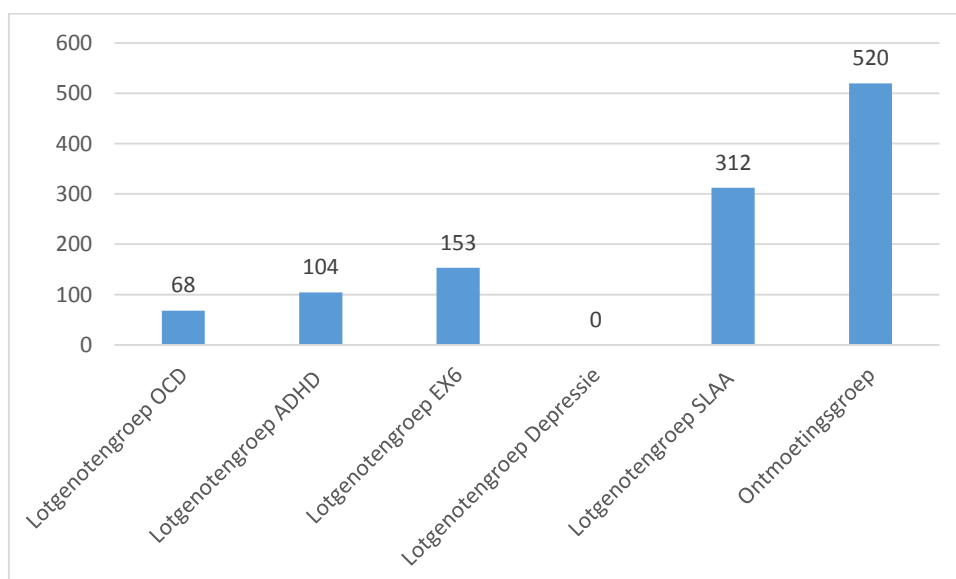
In 2014 zijn er in totaal 9239 contacten geregistreerd, inclusief 1157 contacten via de zes lotgenotengroepen die regelmatig bij Kompasie samenkomen om met elkaar te praten. Dit is een stijging van 10% ten opzichte van 2013. Als we de lotgenotencontacten niet meenemen is er sprake van een lichte daling van 4%, welke volledig is toe te schrijven aan het laatste kwartaal van 2014: 1607 registraties in plaats van 2383 (-33%). Het feit dat Kompasie verhuisd is rond de jaarwisseling heeft ertoe geleid dat Kompasie in december minder dagen open is geweest en dat een deel van de medewerkers in die laatste weken minder klanten hebben gesproken wegens de voorbereidingen van de verhuizing.

Daarnaast is er het laatste kwartaal bewust op gestuurd het zelfstandig internetten en telefoneren voortaan te beperken tot aan de ondersteuningsvraag gerelateerde zaken. In 2014 betrof dit 347 contacten, een afname van 280 ten opzichte van 2013 (45%).

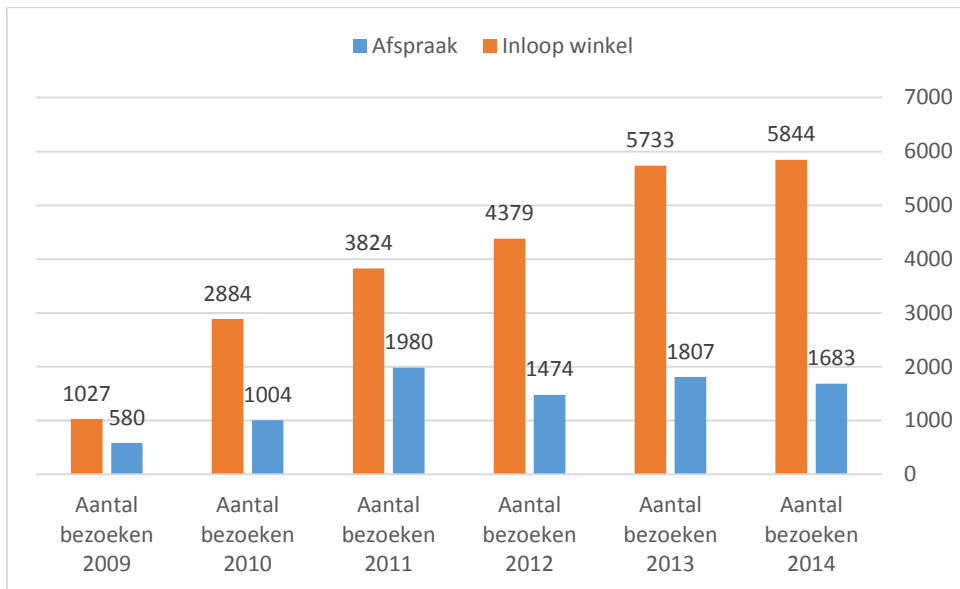
Aantal cliëntcontacten per kwartaal in de afgelopen 6 jaar

Kompassie registreert haar bezoekers niet op naam bij binnenkomst. Dit is een heel bewuste keuze. We willen mensen als lotgenoot benaderen en zoveel mogelijk veiligheid geven om hun verhaal te kunnen uiten. Uit onderzoek (gedurende een vijftal weken is een schaduwrapportage op naam bijgehouden) bleek een gemiddelde van 5 bezoeken per bezoeker. Op basis hiervan schatten we het aantal unieke bezoekers op ca. 1675, namelijk de 1236 mensen die gemiddeld 5 maal langskomen om hun vraag of probleem op te lossen, vermeerderd met de 'internetters', 'zelfbellers', en de deelnemers aan de 6 lotgenotengroepen (ca. 45 unieke deelnemers).

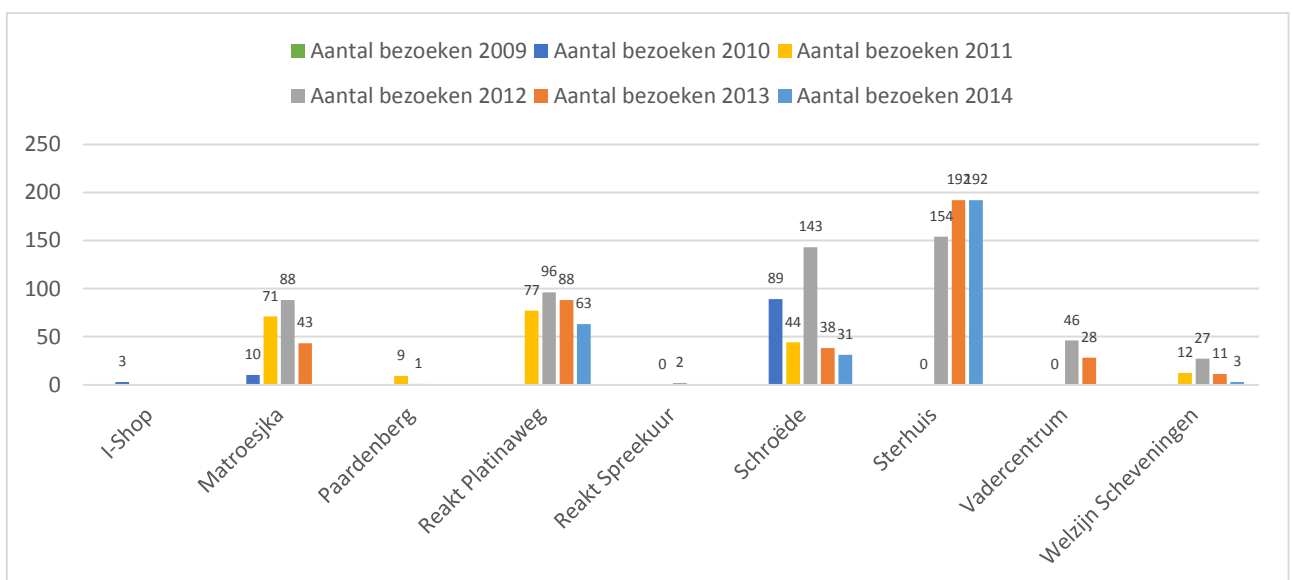
Lotgenotengroepen in het afgelopen jaar.

De meeste contacten komen tot stand doordat mensen bij het steun- en informatiepunt binnenlopen. Het aantal mensen dat met hun vraag zonder afspraak binnenloopt blijft jaarlijks toenemen (in 2014 was dit 72%), zowel absoluut als ten opzichte van het totaal aantal bezoeken (in 2013 was dit 68%). Het aantal contacten op basis van een (telefonische) afspraak is het laatste jaar iets afgenomen. Het betrof zowel in 2013 als in 2014 21% van het totaal aantal bezoekers. Bij deze cijfers zijn de lotgenoten buiten beschouwing gelaten.

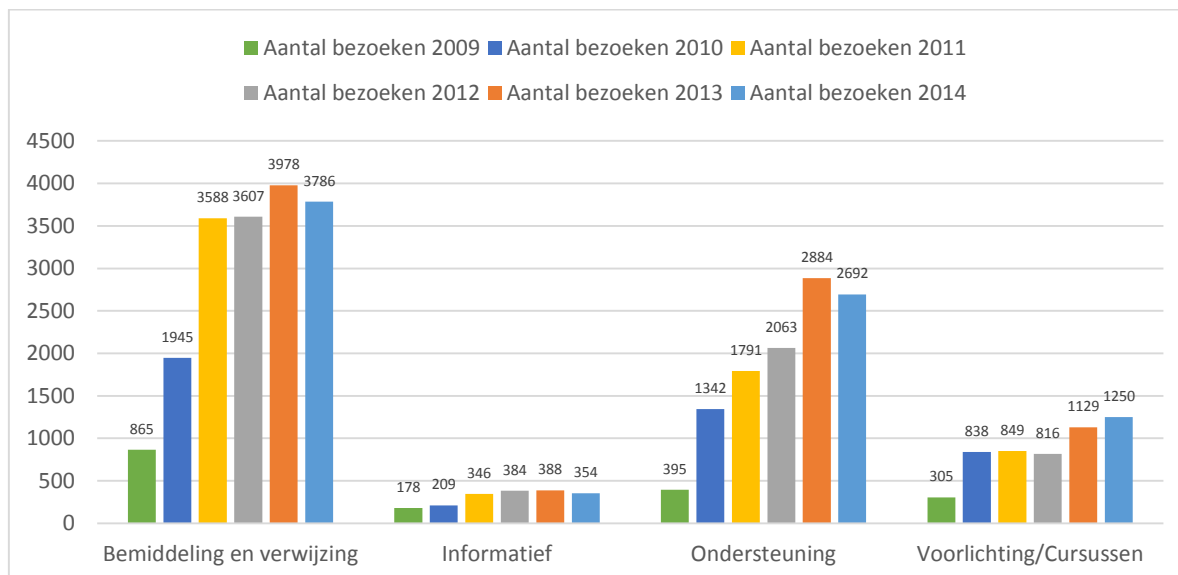
Aantal klantcontacten via een afspraak en via binnenlopen

Kompassie is in 2010 gestart met drie spreekuren in de wijk. In 2012 waren er spreekuren op 9 locaties in de stad. In 2013 waren dat nog 6 locaties en in 2014 is dat verder teruggelopen tot 4 locaties. Ook het aantal gebruikers per locatie loopt iets terug: 554 in 2012, 400 in 2013 en 289 in 2014. Een mogelijke oorzaak voor de teruggang kan zijn dat er op de locaties steeds minder begeleiders werkzaam zijn die bezoekers door kunnen verwijzen naar onze spreekuren.

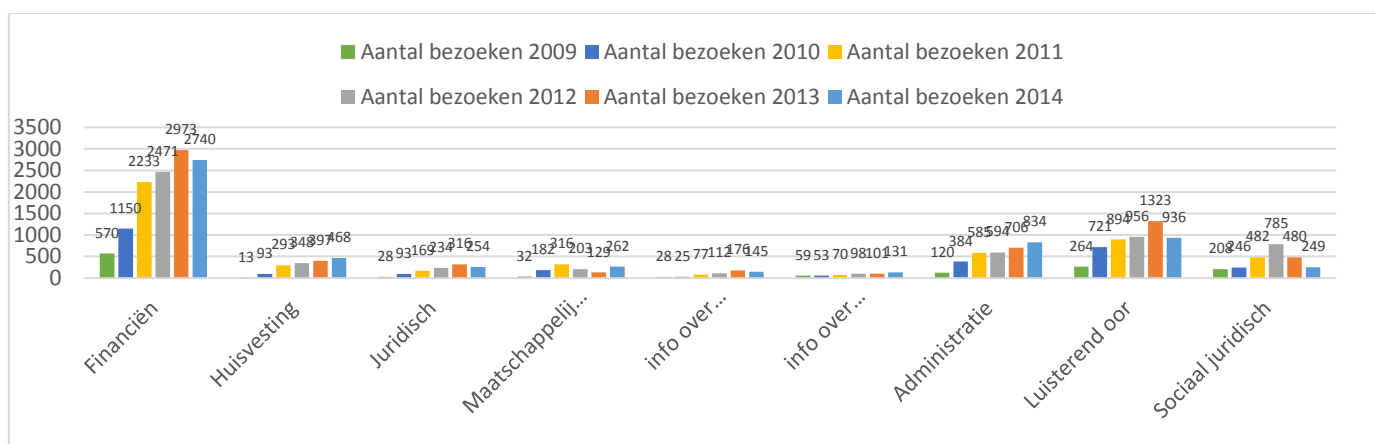
Aantal klantcontacten via de verschillende spreekuren in de wijk

Bemiddeling en verwijzing bij het oplossen van problemen leidt, evenals de voorgaande jaren, tot de meeste contacten. Het gaat hierbij om vragen met betrekking tot huisvesting, juridische, sociaal juridische, maatschappelijke en financiële zaken. Bemiddeling en verwijzing behelst in totaal bijna de helft van alle contacten. De 8 meest voorkomende vraagsoorten zijn hieronder eveneens in een tabel gezet.

Aantal contacten verdeeld naar de verschillende categorieën vragen

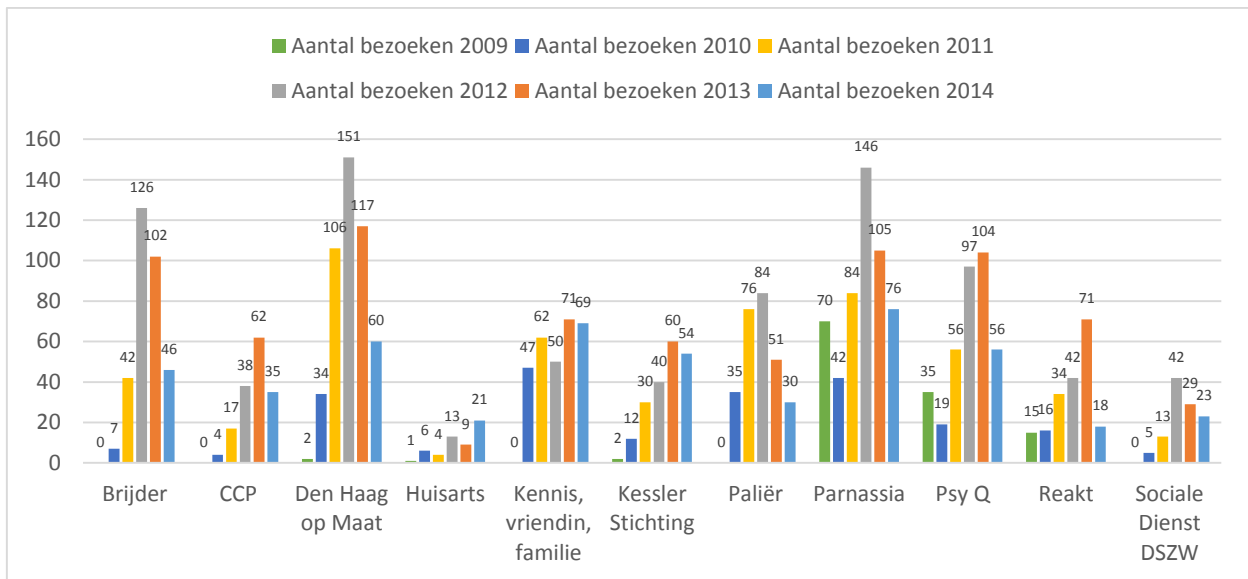
Vragen met betrekking tot financiële zaken komen het meest voor, namelijk 34% van alle contacten. Dit aandeel is bijna gelijk aan het aandeel in 2012 (36%). Een luisterend oor is nog steeds de op één na belangrijkste en meest voorkomende reden voor een bezoek aan Kompasie (12% van alle contacten, 3% minder dan in 2013). Ook is het samen op orde brengen van de administratie een blijvend veel voorkomende vraag: 594 in 2012, 708 in 2013 en 834 in 2014.

Aantal contacten met betrekking tot de 9 meest voorkomende vraagsoorten

Er werd in 2014, na jaren van stijging, minder doorverwezen naar Kompasie door hulpverlenende instanties. In 2014 is er 629 keer doorverwezen. Het is opvallend dat die afname vooral zo groot is bij enkele belangrijke zorg- en hulpverlenende instantie voor de Ggz. Mogelijk zijn grote veranderingen binnen die organisaties mede oorzaak van die afname.

De doorverwijzingen van de 9 belangrijkste doorverwijzende instanties zijn onderstaand in een tabel uitgewerkt.

Belangrijkste verwijzende instanties in afgelopen 4 jaar

“Kompassie biedt gastvrijheid aan een gespreksgroep van de Stichting Ex6, in 1994 opgericht als zelfhulpgroep voor mensen met suïcidale gedachten en gevoelens. Inmiddels werkt Ex 6 zeer nauw samen met Stichting 113Online (online zelfmoordpreventie). Kompassie verschaft ons een gastvrije en prettige plek om samen te komen. De nieuwe locatie biedt daarvoor nog meer ruimte en rust dan de vorige.”

Gespreksleider lotgenotengroep

2.2. Projecten

In 2014 heeft Kompasie zich beziggehouden met de (opstart van) een drietal projecten.

2.2.1. Voorlichting

Vanuit de mensen die in 2013 hadden deelgenomen aan de hersteltraining, is er een voorlichtingsgroep geformeerd van ongeveer 10 vrijwilligers. Er is gestart met een aantal voorbereidende oefensessies, waarin mensen om beurten hun herstelverhaal presenteren aan de groep en hier feedback op kregen. In juni vond de eerste voorlichting plaats, aan een team van casemanagers, van de gemeentelijke dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Totaal zijn er in 2014 door de voorlichtingsgroep 8 voorlichtingen gegeven:

Datum	Waar	Thema
29-06-2014	casemanagers dSZW, Laan van Meerdervoort	De dienstverlening van en de samenwerking met Kompasie
10-09-2014	Nationaal Congres Anti-Stigma	Workshop i.s.m. ZOG Midden-Holland, over stigma in de GGZ
02-10-2014	Haagse Hogeschool HBO V deeltijd 1 ^e jaars	Gastles GGZ-blok, over psychische kwetsbaarheid, herstel en ervaringsdeskundigheid
16-10-2014	Casemanagers dSZW Neherkade	De dienstverlening van en de samenwerking met Kompasie
13-11-2014	Activiteitenteam Anton Constandse	De dienstverlening van en de doorverwijzing naar Kompasie
27-11-2014	Haagse Hogeschool HBO MWD/SPH 3 ^e jaars	Gastles GGz-minor, over actuele ontwikkelingen binnen de GGZ en de rol van de professional
03-12-2014	I-Shop medewerkers De Wissel	Klantcontact met de GGz-cliënt, psychische kwetsbaarheid, adviezen voor loketmedewerkers
10-12-2014	I-Shop medewerkers Escampade	Klantcontact met de GGz-cliënt, psychische kwetsbaarheid, adviezen voor loketmedewerkers

Lopende het jaar is er volop acquisitie gepleegd om voorlichting te mogen geven. Dit is nodig, want de aanvragen komen niet vanzelf binnen. En dat terwijl de voorlichtingen stuk voor stuk goed zijn ontvangen en altijd weer waardevol blijken te zijn voor zowel het publiek als de voorlichters.

Er hebben zich wel enige wisselingen voorgedaan binnen de voorlichtingsgroep. Gebleken is dat deelname aan een hersteltraining niet automatisch opleidt tot voorlichter. Hier komen ook andere vaardigheden bij kijken (presentatietechnieken, communicatievaardigheden). Dit heeft een aantal mensen doen besluiten zich terug te trekken uit de groep, en anderen om juist aan te haken. Ook is een aantal voorlichters uitgevloegen naar een betaalde baan.

2.2.2. Samen sterk zonder Stigma

April 2014 heeft Kompasie bij Samen Sterk zonder Stigma een aanvraag ingediend om aan te mogen haken bij een project van RCO de Hoofdzaak (regionale cliëntenorganisatie) uit Alkmaar. Doel van dit project is dat medewerkers van gemeente, welzijnsorganisaties en (zorg-) vrijwilligersorganisaties een positief beeld krijgen van mensen met een psychische kwetsbaarheid. Door middel van voorlichting en ontmoeting wordt eraan bijgedragen dat mensen met een psychische kwetsbaarheid niet langer gestigmatiseerd worden maar (als vrijwilliger) op basis van gelijkwaardigheid welkom zijn en mee kunnen doen. Het project kan bijdragen aan het verminderen van stigma door ontmoeting, dialoog en voorlichting.

Deze subsidieaanvraag is toegekend. Dit betekent dat Kompasie, in samenwerking met de cliëntenraad van Parnassia, en het Maatschappelijk Steunsysteem (MSS) Den Haag gedurende 2014 en 2015 minstens acht voorlichtingsbijeenkomsten zal organiseren bij de gemeente, bij welzijn en bij vrijwilligersorganisaties. Voor een deel is dit in 2014 al opgepakt door de voorlichtingsgroep. In 2015 zullen we in het kader van dit aanhaakproject ook vier grotere bijeenkomsten organiseren, die toegankelijk zijn voor een breed Haags publiek. Hierop vooruitlopend zijn het laatste kwartaal van 2014 al een aantal theatervoorstellingen en mogelijke accommodaties bezocht.

2.2.3. Vrijwilligerscoaching

Begin november is het project Vrijwilligerscoaching GGz van start gegaan. In dit project worden mensen uit de doelgroep ondersteund en bemiddeld naar voor hen geschikt vrijwilligerswerk, door vrijwillige jobcoaches die zelf ook ervaring hebben opgedaan met zowel de geestelijke gezondheidszorg als met vrijwilligerswerk. Het project past uitstekend binnen het gedachtegoed van de participatiesamenleving, en tevens binnen de doelstellingen van het Oranjefonds, die dit initiatief dan ook heeft gesteund met een financiële bijdrage.

In de voorbereidende fase hebben we na een voorspoedig verlopen werving 7 jobcoaches een korte training aan kunnen bieden: twee dagdelen waarin het werkproces aan bod kwam, en twee dagdelen waarin het coachen centraal stond. Dit laatste onderdeel is verzorgd door Deskundig in gesprek, zij verzorgen ook de trainingen voor Sensor. Het project is vervolgens volop onder de aandacht gebracht binnen ons eigen netwerk en via de media. Met de casemanagers van de participatiepleinen zijn goede samenwerkingsafspraken gemaakt.

Sinds 10 november is elke jobcoach één dagdeel aanwezig bij Kompasie. In die laatste 5 weken van 2014 hebben er totaal 11 intakegesprekken plaatsgevonden:

Verwijzers:	Aantal:
Parnassia SPV-ers	5
Steunpunt	2
TRACK	1
Palier	1
Brijder Verslavingszorg	1
dSZW	1

2.3. Collectieve belangenbehartiging

De gemeente Den Haag/OCW heeft Kompasie per januari 2012 een taakuitbreiding gegeven: het opnieuw vormgeven van de collectieve belangenbehartiging voor de doelgroep GGz in Den Haag.

Kompasie ziet hierin de volgende taken voor zichzelf weggelegd:

- Het geluid laten horen van de doelgroep/signalen bundelen en brengen op plekken waar ze horen;
- Vergroten van de zichtbaarheid van de GGz doelgroep in de samenleving;
- Werken aan een positieve beeldvorming van de GGz doelgroep;
- Bijdragen aan participatie, volwaardig burgerschap, eigen kracht en zelfregie; met de nadruk op mogelijkheden en talenten;
- Opkomen voor belangen van de doelgroep in nauwe samenwerking met de doelgroep of de doelgroep ondersteunen in het opkomen voor eigen belangen;
- Invloed uitoefenen op beleid met betrekking tot de doelgroep: (tijdig) meepraten en meedenken over beleid van de gemeente en instellingen.

“Door mijn contact met Kompasie is er eindelijk rust in mijn leven gekomen. Ik word er altijd allervriendelijkst benaderd. Ze helpen mij stappen zetten en doorbreken mijn spanning.”

Bezoeker

2.3.1. Signalering

De signaleringsgroep bundelt de signalen die de bezoekers en medewerkers van Kompasie inbrengen. Zij komt maandelijks bijeen om de signalen te bespreken, trends te ontdekken en actie te ondernemen om het signaal op de agenda te krijgen van relevante instantie(s). De signalen worden op jaarbasis gebundeld. De belangrijkste zorgaanbieders en gemeentelijke diensten hebben contactpersonen aangesteld om de signalen te bespreken.

Opvallend is dat de financiële druk op de doelgroep GGz over het algemeen zichtbaar toeneemt, zie ook in de grafieken in paragraaf 2.1.5. Ook zichtbaar is dat men ten tijde van het herstel de druk ervaart van participatie. De doelgroep zal alleen kunnen participeren als er voldoende ondersteuning en begeleiding wordt aangeboden. Kompasie is over deze thema's in gesprek met dSZW. De gesprekken met dSZW en OCW hebben effect gehad en geleid tot meer inzicht in het begrip herstel binnen de psychiatrie. Kompasie zal deze gesprekken in 2014 en 2015 blijven voeren met dSZW. Een zorgelijk signaal blijft het stigmatiseren van burgers met een psychiatrische achtergrond, ook zelfstigma is een aandachtspunt.

De bezuinigingen van het zorgaanbod zijn eveneens waarneembaar: men wordt minder snel in behandeling genomen en staat langer op een wachtlijst. Ook krijgt men vaak een

kortere behandeling dan gepast is. Kompasie verwacht dat deze ontwikkeling zich zal voortzetten en zal met de zorgaanbieders in gesprek blijven over deze signalen.

Doordat de professionals steeds minder tijd mogen besteden aan hun cliënt beperken zij zich meer en meer tot een regierol. De concrete ondersteuning komt hierdoor sneller te liggen bij bijvoorbeeld Kompasie, aangezien wij hier meer tijd voor kunnen nemen. Dit is voor een deel zeker mogelijk. Tegelijk blijft het raadzaam om de grenzen van onze kennis en kunde te bewaken en de professionele hulpverlening te laten waar deze hoort.

Een positief signaal is dat met name de gemeente zich bewust is van de ondersteuningsbehoefte van de doelgroep GGz en men aangeeft de expertise van Kompasie te zullen benutten, bijv. door ervaringsdeskundigen in te zetten. Dit betekent een positieve kans om lotgenoten ten behoeve van cliëntondersteuning in te zetten in bijvoorbeeld sociale wijkteams.

2.3.2. Focusgroep

De Focusgroep is een afvaardiging van Haagse GGz-cliënten of hun vertegenwoordigers, die zich focussen op de drie transities, en met name op de transitie langdurige zorg. Begin november heeft Kompasie, namens de Focusgroep, haar inspraakreactie op het concept Beleidsplan Maatschappelijke ondersteuning 2015–2016 ingediend. Er is zorgvuldig bekeken hoe het Beleidsplan zich verhoudt tot de collectieve belangen van de GGz-doelgroep. Naast een reactie op hoofdlijnen is aan de hand van tien door de Focusgroep geformuleerde speerpunten weergegeven waar wat ons betreft de GGz-doelgroep nog onvoldoende wordt belicht en extra aandacht of zorg behoeft; in het bijzonder de speerpunten herstel, dagactivering en toegang. Daarbij is aangegeven hoe wij op onze beurt de gemeente daarbij kunnen ondersteunen, met de expertise die we met elkaar in huis hebben. Hier is door de gemeente bijzonder positief op gereageerd.

2.3.3. Bijeenkomsten

In het kader van de collectieve belangenbehartiging is Kompasie gedurende 2014 aanwezig geweest bij diverse bijeenkomsten óf heeft zij zelf een bijeenkomst georganiseerd. We lichten er een aantal uit. Het volledige overzicht is opgenomen onder paragraaf 2.3.4.

Bezoek Karsten Klein aan Kompasie (9 januari 2014)

Op 9 januari bracht wethouder Karsten Klein een bezoek aan Kompasie, samen met beleidsmedewerker Marnis Rothert. Doel van de bijeenkomst was dat de wethouder een beeld zou krijgen van hoe vrijwilligers met een psychische kwetsbaarheid hun ervaringen inzetten om hun lotgenoten te ondersteunen. Aanwezig waren ruim twintig vrijwilligers van Kompasie en vertegenwoordigers van de cliëntenraad van Parnassia.

De wethouder had veel aandacht voor de persoonlijke verhalen van de vrijwilligers en heeft hen allen vragen gesteld. Mensen vertelden over hun ervaringen, hoe ze hun ervaringen in vrijwilligerswerk zijn gaan inzetten en met name hoe ze dat vrijwilligerswerk ervaren. Het vrijwilligerswerk bij Kompasie wordt als betekenisvol ervaren. Vrijwilligers zien resultaat. Het helpen van andere mensen geeft voldoening en levert waardering op. Bezig zijn voor anderen geeft ook inhoud aan het eigen leven.

Voorjaarsbijeenkomst Pink Donut (5 maart 2014)

Op 5 maart stond Kompasie met een informatiestand op de Pink Donut voorjaarsbijeenkomst. Pink Donut is een innovatieve denktank, welke bestaat uit vertegenwoordigers van cliënten, cliëntenraden en medewerkers van Brijder, Palier, Parnassia, PsyQ en de MPPG. Pink Donut ontwikkelt ideeën en ondersteunt bij de implementatie. Naast Kompasie waren onder andere ook de Ambassade van Activering, het Ervaringsplein, MSS Den Haag, de Parnassia Academie en Pluk vertegenwoordigd op de informatiemarkt.

Startbijeenkomst Samen Sterk zonder Stigma (27 maart 2014)

In de week van de Psychiatrie organiseerde Kompasie in samenwerking met MSS Den Haag en de cliëntenorganisatie van Parnassia, stichting Anton Constandse en het MPPG, een voorstelling van theatergroep The Passengers. 'Road Trippin' ging over vijf jongeren die samen op school zitten en worstelen met psychische problemen en het anders zijn. De voorstelling liet zien hoe je door het delen van problemen je verbonden kunt voelen met de mensen om je heen en je er zo niet alleen voor staat.

Haagse GGz organisaties werden uitgenodigd een kerkbank in de Maranatakerk te sponsoren, zodat hun cliënten en medewerkers de voorstelling konden bijwonen.

Nationaal Congres Anders denken over psychische aandoeningen (10 september 2014)

Medewerkers en vrijwilligers van Kompasie waren aanwezig tijdens het Nationaal congres op 10 september. Na het plenaire gedeelte konden er in de middag diverse workshops worden bezocht. De workshop 'stigma in de wijk' werd georganiseerd door de Zorgvragers Organisatie GGz Midden-Holland (ZOG MH) in samenwerking met Kompasie. We konden rekenen op een bovengemiddelde belangstelling.

Lunchbijeenkomst met Karsten Klein (20 november 2014)

Samen met een afvaardiging van de Haagse cliëntenraden en het MSS Den Haag mocht Kompasie op 20 november tijdens de lunch het gesprek aangaan met wethouder Karsten Klein. Insteek van de lunchbijeenkomst was de reactie welke door de Focusgroep was gegeven op de inspraakversie van het Beleidsplan Maatschappelijke ondersteuning 2015-2016 (zie ook: 2.3.2.) Na afloop van de bijeenkomst wat iedereen onder de indruk van de bondige samenvatting die de wethouder wist te geven over hetgeen hij had gehoord, en de betrokkenheid die hij toonde met de doelgroep.

“Mijn eigen nare ervaringen hebben nut gehad als ik anderen, al is het maar één iemand, hiermee kan helpen. Met mijn verhaal probeer ik het onzichtbare zichtbaar te maken, zodat er meer begrip ontstaat.”

Vrijwilliger voorlichtingsgroep

2.3.4. Overzicht

Het overzicht op de volgende pagina's toont alle activiteiten die Kompasie in 2014 heeft geïnitieerd en gecoördineerd of waaraan Kompasie heeft deelgenomen.

Wat?	Met wie?	Doel en activiteiten 2014
<i>Gemeente Den Haag</i>		
Focusgroep GGz	<p>Op initiatief van een lid van de cliëntenraad dSZW zijn GGz-betrokkenen persoonlijk uitgenodigd om deel te nemen: ondersteuners cliëntenraad, vrijwilligers- en zorgorganisaties, o.a. de cliëntenraden van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - St. Anton Constandse - I-psy - De Jutters - St. Kaabassi - St. Kompasie - MPPG (voormalig REAKT) - Maatschappelijk Steun Systeem - Parnassia - Palier - PsyQ - Scelta - Straatconsulaat 	<p>Doel: Krachten bundelen en het GGz-geluid in adviezen en inspraakreacties naar voren brengen, met als doel positieve beïnvloeding beleidsvorming WMO. Nota en inspraakreactie zijn verschenen in april en november 2014.</p> <p>In de inspraakreactie is per speerpunt aangegeven wat we vragen en wat we bieden. Speerpunten zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Psychische problematiek kan blijvend zijn 2. Het belang van een onafhankelijke gesprekspartner bij toegang tot zorg 3. Behoud van dagactivering toegespitst op mensen met psychische problematiek 4. De kernwaarde van vrijwilligerswerk 5. Keuzevrijheid in aanbod 6. Zorg voor tijdige, begrijpelijke, heldere communicatie over wat de WMO kan bieden 7. Het belang van adequate jeugd-GGz 8. Tijdig in contact komen met mensen die zorg nodig hebben 9. De Focusgroep maakt zich zorgen dat mensen met GGz-problematiek eerder op straat terecht komen. <p>De inspraakreactie is positief ontvangen door het College van B&W.</p> <p>In 2015 worden signalen gebundeld over de uitwerking van de WMO en wordt meegedacht over de participatiewet.</p>

Wat?	Met wie?	Doel en activiteiten 2014
<i>Gemeente Den Haag (vervolg)</i>		
<p>Collectieve belangenbehartiging GGz Den Haag: (voorbereiden van) ontmoetingen met <i>wethouder Karsten Klein</i> (portefeuille o.a. Zorg en vrijwilligerswerk) met WMO-beleidsmedewerkers en bestuursadviseur</p>	<p>Met leden en ondersteuners van cliëntenraden van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SAC - Jutters - Limor - MPPG (voormalig REAKT) - MSS - Parnassia - PsyQ - Straatconsulaat/Achterban (OGGZ) 	<p>Doel bijeenkomst januari 2014: De wethouder krijgt een duidelijk en positief beeld van de betekenis van vrijwilligerswerk voor en door mensen met GGz-ervaring, zodat beleid in positieve zin beïnvloed kan worden. Bekendheid van dienstverlening van Kompasie neemt toe.</p> <p>Doel lunchbijeenkomst november 2014: Kennismaking met vertegenwoordigers van de GGz-doelgroep. De persoonlijke verhalen bieden input voor de WMO-beleidsnota 2015/2016, met de thema's herstel, dagactivering en toegang.</p>
<p>Activiteiten met ondersteuning van het landelijke Programma <i>Aandacht voor Iedereen (AVI)</i>, ten behoeve van de invoering van de WMO</p>	<p>Met leden en ondersteuners van cliëntenraden van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SAC - Jutters - MPPG (voormalig REAKT) - MSS - Parnassia <p>Ondersteuning van adviseur Inge van Dommelen van het programma AVI</p>	<p>Doel: Positieve beïnvloeding WMO-beleid. Bijdragen aan een positief beeld van de mensen met een psychische kwetsbaarheid bij de Haagse burger (activiteiten tegen stigma).</p> <p>Activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Training 'Hoe beïnvloed ik de gemeente?' twee dagdelen najaar 2014. - Ondersteuning en begeleiding bij de opzet van de inspraakreactie Focusgroep november 2014 - Ondersteuning voorbereiding bijeenkomst met theater en nagesprek met 150 belangstellenden, overwegend cliënten, in het kader van Samen Sterk zonder Stigma (SSzS) in de Week van de Psychiatrie, maart 2014. - Ondersteuning bij aanvraag subsidie bij het landelijke project SSzS, subsidie is toegekend voor 2015.

Wat?	Met wie?	Doel en activiteiten 2014
<i>Gemeente Den Haag (vervolg)</i>		
Signaleringsgroep	Vrijwilligers, werkbegeleider en directeur van Kompassie	<p>Doel: Signalen van bezoekers van Kompassie worden gecommuniceerd naar en besproken met de betreffende zorg- en dagbestedingaanbieders en afdelingen van de gemeente. Terugkoppeling en vervolg worden actief bewerkstelligd, zodat mensen met GGz-ervaring efficiënter en beter kunnen worden geholpen.</p> <p><i>Welke signalen?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - wachtlijsten - bejegening in brieven van de gemeente - angst voor de gevolgen van veranderingen in de zorg, zoals de transities en de ambulantisering - signalen over PGB gecommuniceerd met Per Saldo - inrichting sociale wijkteams - communicatie langdurigheidstoelage
Deelname cliëntenklankbord-groep Beschermd Wonen	<p>Met leden en ondersteuners van cliëntenraden van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SAC - RIBW Fonteyenburg - Stichting Kompassie - Limor - Parnassia - Stichting Voorall - Straatconsulaat 	<p>Beschermd Wonen (BW) gaat m.i.v. 2015 over van AWBZ naar de WMO. Op verzoek van de gemeente is in samenwerking met Kompassie een cliëntenklankbordgroep geformeerd. Doel is signalering en meedenken in de beleidsvoorbereiding. Thema's in 2014 zijn het toegangsproces, de informatievoorziening, keuzevrijheid (o.a. PGB). In 2014 is de klankbordgroep vijf keer bijeen gekomen. De groep wordt gecontinueerd in 2015 en zal uitbreiden met vertegenwoordigers van Kessler en Leger des Heils.</p>
Deelname Haags netwerk WMO	<p>Vertegenwoordigers van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - BOSK afdeling Den Haag - COSBO samenwerkende ouderenbonden - Stichting Islamitische Ouderen 	<p>Doel: Opkomen voor belangen van burgers die met de WMO te maken (kunnen) krijgen.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Stichting Platform VG Haaglanden - Stichting Straatconsulaat - St. SGK - Stichting Voorall - Vrijwilligersplatform - Welzijn Zebra - WMO werkgroep FNV lokaal - Adviseur Mantelzorg 	
Deelname cliëntenraad sociale dienst en deelname aan de werkgroepen WWB, WMO en participatiewet van de cliëntenraad dSZW	<p>Samen met afgevaardigden van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Achterban - COSBO (ouderen) - St. Exodus Den Haag (voorzorg na detentie) - FNV - Haeghe Groep - JIT - Koetsveldschool - MARA - Overleg Kunstverenigingen Haaglanden - St Platform VG Haaglanden - Sociaal Juridisch Stadsoverleg - Stek – Voor stad & kerk - Vluchtelingenwerk / Taal aan Zee - St Voorall - Zorgbelang Zuid-Holland 	<p>Doel: Opkomen voor de belangen van mensen met GGz-ervaring in een uitkerings situatie. Aandragen van voorwaarden waaronder maatregelen gunstiger zullen uitpakken voor mensen met GGz-ervaring.</p> <p>Activiteiten: Geïnformeerd worden, voorbereiden, signaleren en meedenken over ontwikkelingen en adviezen.</p> <p>Activiteiten: Overleg met Den Haag op Maat en de sociale dienst om praktische zaken te bespreken, tips hoe processen handiger kunnen worden vormgegeven, onbedoelde gevolgen van veranderde werkwijze terugkoppelen. Thema's in 2014: decentralisaties (WMO en participatiewet) Thema in 2014 decentralisatie / de participatiewet</p>
Lidmaatschap van het Platform Zorgvrijwilligers Den Haag, een samenwerkings-verband van zestien zorgvrijwilligers-organisaties	<p>Zestien organisaties, o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buddy Netwerk - Humanitas - Mara - Rode Kruis - STEK - Vluchtelingenwerk - vrijwilligers huishulp - terminale zorg door vrijwilligers 	Het Platform wil de zorg voor elkaar, met vrijwilligers en mantelzorgers, bevorderen. Het Platform probeert door samenwerking, profilering en beleidsbeïnvloeding, de kwaliteit van de informele zorg te verbeteren.
Lidmaatschap projectgroep scheiden wonen en zorg van Parnassia	Parnassia	Doel: belangenbehartiging

Wat?	Met wie?	Doel en activiteiten 2014
<i>Gemeente Den Haag (vervolg)</i>		
Deelname aan bijeenkomsten van de Haagse Hogeschool over de invulling van de opleidingen verpleegkunde en maatschappelijk werk en dienstverlening	Samen met: - Parnassia - GGz Rivierduinen - organisatie zorg voor mensen met een verstandelijke beperking	
Lidmaatschap van de gemeentelijke klankbordgroep IPS	Samen met; - Werkgeversservicepunt gemeente - Beleidsmedewerkers gemeente - Participatie van Parnassia (o.a. MPPG)	Doel van dit project is onderzoeken of IPS als methodiek toepasbaar is om de beoogde doelgroep (in behandeling bij FACT-team en een WWB-uitkering) naar regulier betaald werk toe te leiden. Start eind 2014.
<i>Regionaal / provinciaal</i>		
Zorgbelang	In samenwerking met een (familie-)lid van de cliëntenraad van Parnassia	Zorgbelang organiseert in samenwerking met zorgverzekeraar Achmea een onderzoek naar de tevredenheid van cliënten over de ondersteuning vanuit FACT-teams. Kompasie neemt deel aan de begeleidende klankbordgroep.
Regionaal overleg RCO's Leiden en Gouda		Doel: Krachten bundelen en elkaar ondersteunen bij nieuwe initiatieven en projecten. Thema's in 2014: - decentralisaties - samenwerking op landelijk niveau - crisiskaart - onderzoek met Zorgbelang naar tevredenheid cliënten over FACT-teams uitwisselen best practices

Wat?	Met wie?	Doel en activiteiten 2014
<i>Landelijk</i>		
G4-overleg RCO's (met Utrecht, Rotterdam en Amsterdam)		<p>Doel: Krachten bundelen en elkaar ondersteunen bij nieuwe initiatieven en projecten.</p> <p>Thema's in 2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - decentralisaties - samenwerking op landelijk niveau en met LPGGz - crisiskaart - uitwisselen best practices -
Lidmaatschap van Per Saldo (vereniging van PGB-houders)		Bewaken van keuzevrijheid en belangen behartigen van (toekomstige) PGB-houders
LPGGz	RCO's	<p>Doel: Krachten bundelen, landelijke beleidsbeïnvloeding, informatie en diensten uitwisselen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidmaatschap LPGGz - lidmaatschap kerngroep LPGGz, beleidsbeïnvloedende groep van vijf RCO's - deelname kerngroep Regiokamer LPGGz, met als doel krachtenbundeling van de verschillende aangesloten familie-, inspraak- en cliëntenorganisaties - actieve deelname werkgroepen 'tegen stigma' en 'ervaringsdeskundigheid' van de Regiokamer LPGGz, actieve bijdragen aan landelijke workshops op verzoek van LPGGz, onder andere op 10 september symposium tegen stigma en bij 'Ervaringsdeskundigheid bij drie decentralisaties' op 24 september - Landelijke bijeenkomsten participeren en bijwonen - Uitvoeren deelonderzoek naar re-integratie-ervaringen in het kader van landelijk project Open voor Werk van LPGGz. Vervolg in 2015. - Crisiskaart: opgeleide medewerkers, actief volgen ontwikkelingen, bijwonen van het landelijk coördinatoren- en consulentenoverleg.

2.4. Organisatie

2.4.1. Deskundigheidsbevordering vrijwilligers

Om ervoor te zorgen dat de vrijwilligers bij Kompasie voldoende zijn toegerust om hun werk goed te kunnen doen, is op diverse momenten aandacht voor deskundigheidsbevordering geweest.

- Tweemaal per dag zijn er intervisiebijeenkomsten met de vrijwilligers. Deze vinden plaats bij de start van de ochtenddienst en na afloop van de middagdienst. Tijdens deze bijeenkomsten wordt casuïstiek ingebracht en besproken. Er is gelegenheid voor het geven van feedback en het delen van expertise en ervaringen.
- De training 'werk maken van herstel' wordt jaarlijks aangeboden. Deze training is door Kompasie ontwikkeld in samenwerking met trainer en ervaringsdeskundige Marline Brink. De cursisten die de training positief afronden, bepalen naar aanleiding van hun persoonlijke ontwikkelplan op welke wijze ze zich de komende tijd gaan inzetten voor hun lotgenoten (in het steunpunt, als belangenbehartiger en/of als voorlichter). In december vond de kennismakingsbijeenkomst plaats. De training is mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van Fonds 1818.
- Tijdens de maandelijkse bijeenkomst met alle vrijwilligers en medewerkers van Kompasie worden relevante instanties uit het netwerk uitgenodigd om hun dienstverlening onder de aandacht te brengen. Tevens wordt dan gesproken over de laatste ontwikkelingen rondom (het vrijwilligerswerk bij) Kompasie en is er ruimte om eventuele knelpunten aan de orde te stellen.
- Het team van jobcoaches heeft een korte training (4 dagdelen en een werkbezoek) gekregen alvorens aan de slag te gaan.
- Inge van Dommelen heeft aan de belangenbehartigers van Kompasie, het MMS Den Haag en de Haagse cliëntenraden de training 'Hoe werkt de gemeente' aangeboden.
- Vanuit de voorlichtingsgroep hebben vier voorlichters en de coördinator deelgenomen aan een tweetal scholingsdagen in Amsterdam. Deze training werd ons door RCO Alkmaar aangeboden in het kader van het aanhaakproject Samen Sterk zonder Stigma (zie ook 2.2.2.)
- Aan vrijwilligers van Kompasie die moeite hebben hun financiën op orde te houden, is door één van de werkbegeleiders een korte budgetcursus aangeboden.

“Bij Kompasie nemen ze mijn fobie voor lief en steunen ze mij. Ze geven mij het gevoel dat ik in geval van nood altijd bij ze aan kan/mag kloppen. En dat ervaar ik als een zegen.”

Bezoeker

2.4.2. Deskundigheidsbevordering personeel

In 2014 zijn er voor de drie werkbegeleiders vier supervisiebijeenkomsten georganiseerd. Onder begeleiding van een extern aangetrokken supervisor is in de bijeenkomsten aan de hand van casuïstiek gesproken over de eigen rol binnen het team. Verwachtingen, wensen en ambities zijn naar elkaar uitgesproken. Het doel was versterking van de onderlinge samenwerking, en waar nodig het doorbreken van vastgelopen rollen.

2.4.3. PR en communicatie

Naast de gebruikelijke communicatie door middel van de tweemaandelijks Nieuwsbrief en de website, waren de nieuwe projecten én de aankomende verhuizing reden om extra de publiciteit op te zoeken. Tevens is de Facebookpagina van Kompasie nieuw leven ingeblazen.

Eind juli is er in het AD Haagsche Courant een bericht geplaatst over het nieuwe project vrijwilligerscoaching. Naar aanleiding daarvan is er een radio-interview afgenomen door de lokale zender Den Haag FM.

Het verhuisbericht is in de vorm van 5.000 flyers over heel de stad verspreid. Ook konden we met financiering vanuit incidentele middelen door de gemeente een advertorial in alle negen edities van de Posthoorn plaatsen.

2.4.4. Huisvesting

Huisvesting van een zichtbaar en toegankelijk stedelijk steunpunt, stelt eisen aan de locatie en de omvang. De gemeentelijke dienst OCW (sector Participatie, Zorg en Jeugd), heeft de afgelopen jaren intensief meegedacht en gekeken bij het vinden van geschikte nieuwe ruimte voor Kompasie. Omstreeks maart is het pand aan de Laan 20 gevonden, de rest van het jaar stond in het teken van de aankomende verhuizing welke de laatste week van 2014 een feit was. De gemeente heeft zich bereid getoond de hogere huurlasten voor haar rekening te zullen nemen.

Voor de verbouwing en inrichting van het pand heeft Kompasie de financiële steun mogen ontvangen van Fonds 1818, Stichting Willem van Heck Fonds, Stichting Sint Nicolaas Gasthuis, RK Wees- en Oudeliedenhuis, Haëlla Stichting, Haags Groene Kruis Fonds en donaties van derden.

2.5. Samenwerking

2.5.1. Lotgenotengroepen

Buiten de openingsuren is bij Kompasie ruimte voor lotgenotengroepen. Hier nemen per groep ongeveer 8 á 10 mensen maandelijks aan deel. Deze groepen komen voort uit landelijke en lokale verenigingen van cliënten en worden vanuit die verenigingen inhoudelijk aangestuurd. Kompasie draagt zorg voor de faciliteiten.

In 2014 hebben de volgende groepen gebruikt gemaakt van de locatie:

OCD (Obsessieve-compulsieve stoornis), CA (Cocaïne Anonymous), EX 6 (zelfhulpgroep voor mensen met suïcidale gedachten en gevoelens), S.L.A.A (Seks- and Love Addicts Anonymous), A.D.H.D. (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) en stichting Kaabassi.

2.5.2. Lokaal

Kompasie heeft in 2014 samengewerkt met de volgende organisaties:

Parnassia, Psyq, de Jutters, het UWV, I-shops, Stichting Anton Constandse, MSS Den Haag, Palier, MPPG, Schroeder, Matroesjka, SHOP, Programma Doel, Den Haag Op Maat, dSZW, Straatconsulaat, STEK, Stichting Voorall, PEP, CCP, Maatschappelijke opvang, de

Haeghe Groep, HWB, Limor, Context, Impegno, Bureau Discriminatiezaken, Haagse Hogeschool, Welzijnsorganisaties, MOVISIE.

Lokaal is Kompasie vertegenwoordigd in de expertgroep Inrichting voorzieningen en de rol van mantelzorgers en vrijwilligers, de cliëntenraad van SZW, het WMO-netwerk, de werktafels van MSS Den Haag en de Focusgroep GGz Den Haag.

Kompasie heeft zich in 2010 aangesloten bij het platform Zorgvrijwilligers Den Haag. Het platform bestaat uit 16 vrijwilligersorganisaties voor informele zorg, waarbij jaarlijks ruim 1600 zorgvrijwilligers in Den Haag actief zijn. Kompasie neemt deel aan de werkgroep PR. Deze heeft zich de tweede helft van 2014 volop beziggehouden met de ontwikkeling van een eigen identiteit voor het platform en een uitgebreide publiekscampagne welke begin 2015 zal plaats vinden.

2.5.3. Regionaal

Kompasie neemt deel aan het regionaal overleg Midden-Delfland, met de regionale lijnorganisaties van Gouda en omstreken, Leiden, Rotterdam, Dordrecht en omstreken. Ze werkt samen met Zorgbelang Zuid-Holland en met diverse regionale cliëntenorganisaties uit andere steden. Met name met ZON Leiden, Basisberaad Rotterdam, steunpunt GGz Utrecht, Zorgvragersorganisatie Midden-Holland en cliëntenbelang GGz Amsterdam is een goed contact. Sinds de honorering van het aanhaakproject (zie 2.2.2) is ook de samenwerking met RCO de Hoofdzaak uit Alkmaar geïntensiveerd.

2.5.4. Landelijk

Landelijk is Kompasie lid van de vereniging Geestdrift, Per Saldo, LPGGz (Landelijk platform GGz) en het Landelijk overleg Crisiskaart.

In samenwerking met het LPGGz heeft Kompasie in 2013 een deelonderzoek in Den Haag uitgevoerd naar de ervaringen met re-integratie naar werk voor en door mensen met GGz-ervaring. Augustus 2014 is de landelijke tussenrapportage van dit onderzoek gepubliceerd.

Het Haags deelonderzoek heeft de volgende resultaten opgeleverd:

Knelpunten bij het zoeken naar werk

- Maatschappelijk: gebrek aan banen, ontbreken van (passende) opleiding en werkervaring;
- Organisatorisch: gebrek aan (persoonlijke) begeleiding, ontoereikende communicatie en aanbod van (vrijwilligers-)plekken die onvoldoende perspectief bieden;
- Persoonlijk: (schaamte over) verslavingsachtergrond, gebrek aan financiële middelen (schulden), lichamelijke en/of psychische beperkingen en belemmeringen in de thuissituatie.

Wat helpt juist bij het zoeken naar werk?

- Persoonlijke begeleiding en ondersteuning (goede voorbeelden);
- Beschikbaarheid en bemiddeling naar (vrijwilligers-)werk: vrijwilligerswerk met perspectief en netwerk/mogelijkheden betaald werk;
- Training en deskundigheidsbevordering: behoefte aan (financiële middelen voor) het volgen van een reguliere opleiding;
- Duidelijkheid, heldere communicatie en informatie gedurende het traject.

“De klanten die bij mij komen zijn gemotiveerd om vrijwilligerswerk te verrichten, maar het kost hen wegens hun psychische kwetsbaarheid moeite om dat zelf voor elkaar te krijgen. Ik sta letterlijk naast ze en kijk mee, zoek mee, kom met ideeën. Ze weten dat ik zelf ook psychische klachten heb en vrijwilliger ben, dat levert hen herkenning en erkenning op. De gesprekken hebben een niet-zakelijk en haast vriendschappelijk karakter. Als er meer gesprekken nodig zijn is dat geen enkel probleem. Ik merk dat ik op deze manier een hoop stress bij de mensen weg kan nemen.”

Vrijwilliger jobcoachproject

2.6. Financieel resultaat

Kompassie is financieel gezond en sluit het financiële jaar af met een goedkeurende accountantsverklaring. Voor verdere gegevens verwijzen wij naar het Financieel Jaarverslag 2014. Dit is op aanvraag verkrijgbaar.

3. Beleidsvoornemen 2015

Het huidige takenpakket van Kompasie zal in 2015 worden voortgezet. Daarnaast zullen de extra taken die naar de gemeente zijn gekomen door de drie decentralisaties effect hebben op de reeds gesignaleerde toenemende behoefte aan ondersteuning door Kompasie. Dit biedt vooral kansen; kans om ruimte te geven aan laagdrempelige ondersteuning door ervaringsdeskundige vrijwilligers. En kans om nog meer burgers met een GGz-achtergrond de gelegenheid te bieden iets te betekenen voor anderen en voor de samenleving. Door op individueel niveau hulp te bieden of door geluiden te bundelen tot één heldere constructieve stem en deze uit te dragen. De keuze van onze vrijwilligers om zich in te zetten voor de ander vanuit de eigen ervaring is bijzonder. Om voldoende toegerust te zijn voor deze taakstelling zijn er voor 2015 een aantal speerpunten geformuleerd.

Informatie- en steunpunt GGz

Kompasie zal altijd een belangrijke voordeur blijven om burgers met GGz-problematiek te bereiken, zowel voor praktische als emotionele ondersteuning. Kompasie wil opkomen voor alle burgers met psychiatrische achtergrond en hun naasten, ook burgers die niet in zorg zijn.

Naarmate de zorgaanbieders hier minder tijd voor hebben zal deze behoefte toenemen. Naast de te verwachten groei van de werkzaamheden in het eigen pand ziet Kompasie een rol binnen de circa 20 Servicepunten, gezien het raakvlak met de werkzaamheden welke door Kompasie worden verricht. Lopende 2015 zullen we onderzoeken in hoeverre we vrijwilligers uit kunnen plaatsen dan wel spreekuren kunnen organiseren bij enkele Servicepunten XL of een warme overdracht organiseren.

Het aantal vrijwilligers dat werkzaam is bij Kompasie zal hiertoe uitgebreid worden. De begeleiding van cliënten met een PGB en het onderhouden van de bestaande Crisiskaarten blijft ongewijzigd.

Projecten Samen Sterk zonder Stigma en Voorlichting (preventie)

In het kader van het aanhaakproject Samen Sterk zonder Stigma (zie 2.2.2) zullen in 2015 onder meer vier grote voorlichtingsbijeenkomsten worden georganiseerd, rondom de volgende thema's: eetstoornissen, psychische kwetsbaarheid in de familie, depressie en werk, persoonlijkheidsproblematiek. De bijeenkomsten zullen voor iedereen toegankelijk zijn en in diverse wijken worden aangeboden.

Daarnaast zullen er in het kader van preventie actief nieuwe opdrachten voor de voorlichtingsgroep worden geworven, het streven is om 10 voorlichtingen of workshops te kunnen aanbieden in 2015.

Het project vrijwilligerscoaching wordt in 2015 verder doorontwikkeld. Ook hier zal actief acquisitie voor nodig zijn; enerzijds om kandidaten voor het project te werven, anderzijds om geschikte vrijwilligersplekken te vinden. Mocht de behoefte aan vrijwilligerscoaching in 2015 toenemen, zal het team jobcoaches worden uitgebreid.

Collectieve belangenbehartiging van en voor de doelgroep GGz

Als formele belangenbehartiger van de GGz-doelgroep ziet Kompasie een belangrijke verantwoordelijkheid voor haarzelf weggelegd in het monitoren van alle nieuwe ontwikkelingen per 1 januari 2015. Ook de rol van mantelzorgers, familieleden en naasten van burgers met een GGz-achtergrond wensen we meer onder de aandacht te gaan brengen.

Dit vraagt om meer structuur en systematiek binnen de belangenbehartiging dan voorheen het geval was. Aan de hand van een functieprofiel zal begin 2015 actief worden gezocht naar nieuwe belangenbehartigers met eigen ervaring in de GGz, welke als groep zullen worden getraind en structureel begeleid.

Organisatie

Training van vrijwilligers is essentieel om hen toe te rusten voor de (extra) taken die hen te wachten staan. Naast de Hersteltraining, die Kompassie jaarlijks aanbiedt, zal er in 2015 een breder cursusaanbod neergezet worden, te weten een algemene introductietraining voor alle nieuwe vrijwilligers en vervolgttrainingen:

- medewerker in het steunpunt;
- jobcoach;
- voorlichter;
- belangenbehartiger;
- WMO.

De nieuwe activiteiten en projecten, de toenemende behoefte aan (gespecialiseerde) vrijwilligers en de voorlichtingsbijeenkomsten vragen steeds meer om een actief PR-beleid en een professionele uitstraling. Daarbij is het van belang dat we ons goed bezinnen op onze identiteit: wie zijn we anno 2015, wat is onze rol in Den Haag, wie willen we aanspreken en wat is ons doel.

In samenwerking met een grafisch ontwerpbureau zullen we gedurende 2015 op basis van een eigentijdser gezicht ook al onze communicatie uitingen onder handen nemen (folder, Nieuwsbrief, briefpapier etc.)

Erkenning als voorliggende voorziening van de MvO (maatwerkvoorziening ondersteuning)

Met de inwerkingtreding van de WMO 2015 is de gemeente verantwoordelijk geworden voor de ondersteuning van burgers die een beperking ondervinden bij het (zelfstandig) actief deelnemen aan de samenleving. Zo kunnen mensen met een GGz-achtergrond een aanvraag voor een maatwerkvoorziening ondersteuning (MvO) indienen. In de praktijk wordt slechts een klein percentage van deze aanvragen toegekend, meestal wordt men terugverwezen naar voorliggende voorzieningen zoals het welzijnswerk en administratieve begeleiding. Voor burgers met GGz-problematiek is dit niet altijd de juiste oplossing. Om te voorkomen dat zij tussen wal en schip raken zou Kompassie zich in 2015 graag worden erkend als voorliggende voorziening voor burgers met een psychische kwetsbaarheid. Kompassie kan deze mensen net wat extra aandacht geven. Mocht er toch meer ondersteuning nodig zijn kan Kompassie de klant (alsnog) warm overdragen naar het sociaal wijkzorgteam.

Onderzoek

Voor 2015 is de volgende onderzoeksvraag uitgezet bij een 4^e-jaars studente van de HBO Maatschappelijk Werk en Dienstverlening aan de Haagse Hogeschool:

Welke activiteiten kan Kompasie organiseren om stigmatisering van mensen met een psychische kwetsbaarheid te verminderen?

Hulpvragen:

1. Wat is er bekend over effecten van bestaande programma's tegen stigmatisering van mensen met een psychische kwetsbaarheid?
2. Wat zijn ervaringen van professionals die samenwerken in activiteiten tegen stigmatisering van mensen met een psychische kwetsbaarheid?
3. Welke inzichten hebben ervaringsdeskundigen over activiteiten tegen stigmatisering van mensen met een psychische kwetsbaarheid?

“Momenteel volg ik via Kompasie een hersteltraining en laatst kregen we de opdracht om een relatieschema te maken. Daarin neemt Kompasie inmiddels een hele belangrijke plaats in, het is een rijk onderdeel van mijn leven. Het geeft me structuur, ik kan er de goede dingen doen en ik krijg er een gevoel van eigenwaarde door; Kompasie houdt mij mens. Ik draag dat ook graag uit en heb altijd wat visitekaartjes en folders in mijn tas. Die deel ik uit als ik lotgenoten ontmoet die geholpen zouden kunnen zijn met de steun van Kompasie.”

Vrijwilliger steunpunt